

FRÅGOR OCH SVAR OM
FEMINISTISKT INITIATIVS POLITIK FÖR

Funktionsrätt

**Klart^{F!}
vi kan!**

- **Vilken är feministiskt Initiativs viktigaste fråga inom funktionsrättsområdet?**

- Feministiskt Initiativ vill att Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, görs till svensk lag med sanktioner vid lagbrott.

- **Varför sanktioner? De flesta gör väl så gott de kan?**

- Vi har tex. Sedan 2000 haft ett mål om att enkelt avhjälpna hinder skulle varit åtgärdade 2010. Nu har det gått ytterligare 8 år utan att det blivit någon nämnvärd skillnad. Uteserveringar har för höga kanter, hemsidor hos statliga myndigheter går inte att hantera, ledarhundar nekas att komma in på allt fler ställen...

Feministiskt Initiativ anser att det måste till en lag med straff mot den som överträder lagen, precis som vid andra lagbrott.

- **Vad ska en säga egentligen, så en inte säger fel?**

- Idag är väl ordet handikapp så gott som helt borta. De flesta använder funktionsnedsättning men det blir alltför som menar att det inte är en nedsättning utan enbart en avvikelse från normen. Alltså om alla hade varit rullstolsburna så hade samhället fungerat utmärkt för dem men sämre för de få som var gående.

Feministiskt Initiativ anser att normbrytande funktionalitet är ett begrepp som inte pratar om nedsättningar, skadad, utan värde (invalid).

- **Hur ska vi komma tillrätta med byggnader, trafik- och gatumiljö, hemsidor mm så att de fungerar för alla?**

- Feministiskt Initiativ vill verka för att vid all upphandling ha universell Design som målsättning:

Det är att byggnader, städer, offentliga miljöer och olika slags av kollektivtrafik ska vara tillgängliga så att alla kan delta på lika villkor. Information ska finnas tillgänglig för olika behov, exempelvis lättläst, punktskrift och hörselslinga.

- **Men vad är då funktionshinder?**

- Feministiskt Initiativs funktionalitetspolitik är grundad på en syn på funktionalitet som något som blir ett problem först i mötet mellan en person med normbrytande funktionalitet och en otillgänglig omgivning, det är samhället som i sin utformning skapar funktionshinder för personer och därmed också bär ansvaret – funktionshinder är inget individuellt problem.

Men samhällets hinder är olika för olika människor beroende på om behöver lättläst, allergifri miljö, breda dörröppningar eller en lugn och förutsägbar omgivning. Det är ingen homogen grupp.

- **Har inte alla med normbrytande funktionalitet rätt till LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade)?**

- Nej, absolut inte! Det ställs hårda krav på att en person ska kunna bevisa att hen behöver någon av de insatser som finns inom LSS. En av dem är personlig assistans. Trots att lagen inte ändrades har flera beslut ändrats till det sämre och många får inte längre den assistans de fått förut.

Detta beror på att myndigheterna blir hårdare i sin bedömning. När beslut överklagats så har domstolarna fattat beslut som gett den färre timmar i assistans. Dessa beslut av domstolarna gör då att nästa beslut också ger färre timmar då domstolens beslut anses som mall.

Feministiskt initiativ ser med oro på denna utveckling och vill se en förändrad inställning hos myndigheterna snart.

- **Vad vill Feministiskt Initiativ göra åt det?**

- Feministiskt Initiativ vill att myndigheter tvingas att göra mer personliga beslut. Lagen var tänkt att ge människor med normbrytande funktionalitet ett liv med goda levnadsvillkor och stort personligt inflytande över hur assistansen genomfördes.

Feministiskt Initiativ vill föra tillbaka LSS till den rättighetslagstiftning den en gång var tänkt som.

- **Men har inte människor med normbrytande funktionalitet lika god hälsa som alla andra?**

– Personer med normbrytande funktionalitet som grupp har idag lägre levnadsstandard än befolkningen i stort. Gruppen kännetecknas av sämre hälsa, låg utbildningsnivå, låg sysselsättningsnivå, svag personlig ekonomi, en mindre aktiv fritid och färre gifta eller som har barn. Det enda område som är lika bra som befolkningen i stort är boendestandarden, vilket påvisar den goda effekten av insatser som bostadsanpassning. Många av dessa områden hänger ihop med varandra och kan relateras till otillgänglighet. En mindre aktiv fritid kan bero på dålig ekonomi och bristande tillgänglighet till de aktiviteter som en person önskar delta i. Feministiskt Initiativ anser att en helhetssyn inom funktionalitetspolitiken ska vara en utgångspunkt för beslut som rör människor med normbrytande funktionalitet. Det innebär att alla delar av livet är beroende av varandra. Beslut ska leda till att människor med normbrytande funktionalitet får ett liv på samma villkor som alla andra i det svenska samhället.

- **Bör huvudmannaskapet för personlig assistans vara statligt, kommunalt eller delat mellan stat/kommun?**
 - Vi har inte det i vårt program men som det varit nu den sista tiden ska ansvaret vara hos staten för att eliminera skillnaderna i kommunerna och öka kompetensen hos handläggare.
- **Borde assistansen få kosta mer än den gör idag, isåfall hur mycket mer?**
 - Det är en rättighetslag. Det går inte att bestämma en kostnad innan då människor ska ha rätt till sin assistans. Det går inte att dra ner på en laglig rättighet.

Feministiskt Initiativ vill se en stärkt politik för LSS-lagen om stöd och service.
- **Bör det finnas schabloner som begränsar den tid som kan beviljas för personlig assistans för tex fritidsaktiviteter?**
 - Lagen är en rättighetslag och ska pröva de behov den som söker har. Det är ju helt individuellt vad människor gör på sin fria tid och beroende på hur mycket fri tid de har och orkar göra något på.

Feministiskt Initiativ vill ha funktionsrättskonventionen som lag och då ska ju alla ha samma tillgång till fritid.

F!